

FÖRBUDSTRÄNING

BESVÄR VID HUNDMÖTEN

Åsa var en uppgiven hundägare som ringde till mig och berättade att hennes snart 2-årig airedaleterrier, Mekki, var så besvärlig vid hundmöten att hon kände sig ängslig och olustig till mods när hon var ute med hunden.

Åsa var ingen nybörjare, hon hade tidigare tränat och framgångsrikt tävlat med flera airedaleterriers och hon hade noga valt den här valpen från en uppfödare i Tyskland som hon visste drev avel med goda brukslinjer.

Åsa hade sett det som positivt att hennes valp var framåt, även om den ibland kunde visa sig en smula självständig. Hon tyckte att hon hade tillräckliga styrverktyg för att forma valpens beteenden under uppväxten. De gick på valpkurs och vid ett tillfälle när Mekki försvarade sina leksaker mot de andra valparna tog Åsa tag i henne och sa tydligt ifrån. Då fick hon höra att det var fel väg att gå. ”Nu för tiden gör man inte så” fick hon veta. Istället för att tillrättvisa skulle hon avleda Mekki genom att leka eller visa en godbit. Åsa tyckte inte att det hjälpte. Så snart Mekki fick en ny chans visade hon större intresse för valparna än för godis. Det gjorde att Åsa valde att hålla sig på avstånd från övriga deltagare för att hennes hund inte skulle störa de andra.

När Mekki kom i ålder för momentträning kunde hon inte alls koncentrera sig på Åsas kommandon om andra hundar fanns i närheten. För att undvika att andra medlemmar skulle få onda ögon till hennes ”ouppfostrade” hund valde hon att träna när hon var ensam på klubben. Det är lätt att tappa självförtroendet när man inte får bukt med hundens uppträdande och Åsa skämdes och såg sig som en misslyckad hundägare.

Mekki visade en allt tråkigare attityd och på hundklubben hade det hänt att hon

plötsligt kunde fara iväg och ge sig på en hund i närheten.

När klubben inte kunde hjälpa Åsa sökte hon sig till privata hundcoacher. Hon fick olika träningsråd för att Mekki skulle uppleva sin matte som den dominanta av de två, men ingen av coacherna hade planerat träning med andra hundar i närheten. Ingen av dem hade sett hur illa Mekki betedde sig vid hundmöten och inget av dessa dyra besök hade varit till hjälp för Åsa.

När jag tagit del av berättelsen slussade jag Åsa vidare till BB-gruppens P-O Eriksson och Annika Olsson och nu berättar Annika vidare vad som skedde när de träffade Åsa och Mekki.

Vi ville först kolla hur Mekki och Åsa interagerade med varandra när de tränade i lugn miljö och vi såg direkt att Mekki hade goda grunder i lydnamnsmomenten. När Åsa lekte med henne märkte vi att Mekki gärna ville erövra och äga sina grejer även om hon tillät Åsa att ta dem. Hon var spänd i kroppen och hade hög och stel svans och var hela tiden noga med att hålla koll på oss. Hon visade en attityd av att vilja ha full kontroll på allt i miljön. Åsa fick tillrättvisa henne några gånger och även om Mekki gjorde som hon blev tillsagd visade hon sig aldrig undergiven.

FÖRSTA HUNDMÖTET

Eftersom känslor styr beteenden kan vi ändra beteende hos en hund genom att försätta den i en annan, ny sinnesstämning. Vår tolkning av Mekkis känsla när hon såg en hund var ett stort mått av självsäkerhet förstärkt

av stress då hon laddade ur sig kamplust men hindrades av Åsa att kunna attackera. Vi ville skapa en känsla av osäkerhet istället, i hopp om att hon skulle söka stöd hos Åsa.

Vi hade valt en lugn och neutral hund vid första mötet och direkt då Mekki laddade för attack skapade vi en olustkänsla genom att kasta petflaskor med grus i nära Mekki. Att kasta något i marken gör ofta att en hund blir överraskad och undrande. Den kommer helt enkelt ur sin ”bubbla”. Det tog 10-15 sekunder innan Mekki visade att hon tyckte situationen var en aning olustigt. Vi tog paus för att Mekki skulle få landa i den nya känslan. Efter ett par repetitioner var det dags för Åsa att utan vår hjälp få Mekki att bryta sitt felbeteende. Äntligen visade hon sig en aning ödmjuk efteråt! Det var första gången vi såg det och P-O och jag kände ”yes”!

Ännu en ny hund hade kallats in och den här gången valde Mekki att gå över på andra sidan om Åsa för att få henne mellan sig och den mötande hunden. Nu var det rätt tillfälle för Åsa att bekräfta Mekkis kloka beslut genom att lugnt smeka henne och tala med låg och vänlig röst. Vi brukar säga att vi ger vuxenberöm.

Succesivt kom en allt trevligare attityd fram hos Mekki. Hon blev mjukare i både kropp och svans och tittade efterhand mer på Åsa än på oss andra. När Mekki blev lugnare och mer följsam blev Åsa både tryggare och gladare. När vi dag två tog adjö av varandra utstrålade hela ekipaget en härligt ökad teamkänsla. P-O och jag var ändå tveksamma till om den ”nya” Mekki för alltid var omvänd, och vi pratade med Åsa om en möjlig återträff.

Mycket riktigt - efter en tid fick vi veta att de råkat ut för ett oplanerat och dumt hundmöte som gjort att Mekki fått återfall.

NYTT BESÖK HOS OSS

P-O och jag hade inbjudits till min hundklubb för att presentera vår filosofi för klubbens instruktörer, vilket ledde till att

Åsa med hennes snart 2-årig airedaleterrier, Mekki.

jag fick tillåtelse att träna ”mina” ekipage på klubbområdet. Vi såg det som ett ypperligt tillfälle att Åsa och Mekki kom dit för att berätta om sin tid före och efter vårt första möte. Det passade också bra att få chansen att träna Mekki på en hundklubb, en miljö som var tänkt att bli hennes framtida arbetsområde.

Åsa och Mekki fick möta en hund längs en skogsstig och till vår stora glädje uppträdde Mekki exemplariskt och Åsa kunde ge ett lugnt och vänligt beröm när Mekki tittade upp på henne.

Ny utmaning! Mekki skulle okopplad utföra lydnamnsmoment när en annan hund

fanns på dressyrplanen. Även här visade hon självkontroll och oklanderligt uppförande. Härlig!

För instruktörerna ville vi demonstrera vår teorigenomgång att ändra känslor för att uppnå ändrat beteende och bestämde att Åsa skulle kalla in Mekki när hon med full kraft var i en kampek med P-O. Nu handlade det om en annan stark känsla, nämligen att vilja vinna det föremål hon och P-O kämpade om. Mekki var så triggad att hon klapprade tänder. Åsa gav inkallningskommando med tydlig, krävande röst men Mekki brydde sig inte alls om att lyda. Hon var som blockerad i kampsituationen.

EFTERTANKE

Styra, växla och bromsa

En hund med egenskaper för hårt arbete oavsett om vi tänker jakthund, tjänstehund eller annan krävande hundträning måste ägaren kunna ”styra, växla och bromsa” när hunden visar oönskade beteenden. I annat fall kommer den unga hunden att utveckla sina medfödda talanger på egen hand efter de erfarenheter den gör. Den börjar ta för sig och vill precis som en tonåring testa sina växande anlag och stärks i sin vilja att fortsätta om ingen sätter stopp! Hundägare kan berätta att hunden hamnar som i en bubbla eller blir blockerad så att den inte går att nå när den jagar eller, som i det här fallet, gör allvarliga utfall mot hundar.

Förbjuda eller förhindra?

Vi upplevde Mekki som både självständig och aningen självgod. Förutom hennes stora kamplust var hon ganska hård. Det betyder att hon inte har lätt att ändra beteende om hon själv inte vill ändra sig. Därför kan det inte fungera med modellen ”avledning” utan den här typen av hund måste lära sig att något är förbjudet. Om man istället förhindrar hunden att göra något den önskar genom att till exempel hålla emot i kopplet uppstår stress, vilket gör situationen än värre.

Om vi ska kunna styra, växla och bromsa hundar med rejäla arbetsegenskaper behöver vi vara lugna och framför allt tydliga i vår hantering. Hundarna behöver få eget ansvar i vardagen och vi måste sätta upp regler som de förstår. När det inte fungerar att avleda och förhindra måste vi utsätta hunden efterhand för svårigheter och träna under störningar för att hitta det rätta trycket på bromspedalen. Genom planering går det att göra om och göra rätt om det blir fel!

Då, plötsligt landade en petflaska i marken och snabbt sprang Mekki till Åsa och satte sig. När vi repeterade kunde hela instruktörsgänget konstatera att Mekki var lika kampglad och engagerad som tidigare, men nu kunde hon utan tvekan lyssna och lyda Åsas inkallningskommando.

Det är viktigt att få bekräftat att en hund uppfattat träningen på det sätt vi önskat, och i det här fallet var vi särskilt angelägna om att instruktörerna fick se att Mekkis kamplust inte hade påverkats negativt. Åsas sätt att visa sin glädje över resultatet talade för sig självt!

Under vår genomgång var det en avspänd hund som låg bredvid sin matte trots att det kom och gick andra hundar förbi. När Åsa inte längre behövde sitta på helspänn och vara beredd på en konflikt smittade den känslan av sig till Mekki. Båda utstrålade trygghet i gemenskapen och den nya känslan hoppas vi de skall behålla för all framtid. ■